

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkozenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Naukowcy mają klucz do zbadania języka migowego

Klasyfikatory to znaki decydujące o rozumieniu języka migowego. Na ich podstawie naukowcy sprawdzają, czy bazuje on na nieco innych możliwościach ludzkiego mózgu niż język foniczny, czy może jest jego prostym odpowiednikiem.

Badaniem klasyfikatorów i tego, jakie obszary mózgu one aktywują, zajmuje się zespół dr. Pawła Rutkowskiego z Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

"Wiele znaków w języku migowym odpowiada słowom wypowiedzianym w języku fonicznym. W odróżnieniu od nich klasyfikatory nie mają takich odpowiedników" - powiedział dr Paweł Rutkowski.

Wyprostowany palec wskazujący jest np. klasyfikatorem osoby stojącej. Pojawia się on w zdaniach dotyczących pieszego przemieszczania się ludzi. Przesuwając dłoń z wyprostowanym palcem w przestrzeni, użytkownik języka migowego ilustruje trasę i sposób przemieszczania się osoby, o której mowa. Szybkie przesunięcie klasyfikatora oznacza, iż osoba ta idzie szybko, a seria przesunięć od prawej do lewej wskazuje, że idzie zygzakiem. Analogicznie użyty może być np. klasyfikator oznaczający zwierzę, pojazd lub inny poruszający się obiekt.

Klasyfikatorom blisko jest pod wieloma względami do gestykulacji spontanicznej, która często towarzyszy językowi fonicznemu. Zdania zawierające klasyfikatory są pewnego rodzaju scenkami pokazywanymi przez użytkownika języka migowego. *"Choć w komunikacji fonicznej używamy przede wszystkim słów, często zdarza nam się ilustrować relacje przestrzenne przy pomocy rąk. Gdy chcę powiedzieć, że ktoś do mnie przyjdzie, wykonuję gest w stronę swojego ciała, z kolei gest w przeciwnym kierunku oznaczać może, iż ktoś mnie opuści. W języku migowym tego typu przestrzenne ilustracje są kwintesencją bardzo wielu komunikatów i kluczowym elementem gramatyki"* - opisał rozmówca.

Jednak o ile słyszący bez tego rodzaju gestów poradzi sobie zazwyczaj bez problemu, to dla osób głuchych komunikat migowy pozbawiony klasyfikatorów będzie w wielu wypadkach zupełnie niezrozumiały.

Klasyfikatory różnego typu stanowią istotną część znaków, którymi posługują się głusi. Zespół dr. Rutkowskiego, który pracuje teraz nad słownikiem polskiego języka migowego, na blisko 6 tysięcy znaków zarejestrowanych do tej pory w bazie danych stanowiącej podstawę słownika, doliczył się już około 1200 klasyfikatorów.

"W naszych badaniach chcemy sprawdzić, w jakiej mierze konstrukcje klasyfikatorowe odpowiadają pod względem lokalizacji w ludzkim mózgu zdaniom języka fonicznego. Czy gdy mówię: +Jaś przeszedł przez ulicę+, mój mózg zareaguje w ten sam sposób, co mózg osoby głuchej, która to samo zamiga" - wyjaśnił rozmówca.

"We współczesnej nauce toczy się spór o status języków migowych w ludzkim umyśle. Nie ma pewności, czy języki migowe są prostym odpowiednikiem języków fonicznych, czy są zupełnie innym

sposobem komunikowania, który bazuje na innych możliwościach ludzkiego mózgu” - powiedział dr Rutkowski.

Badania na ten temat przeprowadzono do tej pory niewiele, a ich wyniki były na tyle zróżnicowane, że nie można wysnuć na ich podstawie jednoznacznych wniosków.

Badania prowadzone przez zespół dr. Rutkowskiego będą wyglądały w ten sposób, że osoba głucha badana będzie rezonansem magnetycznym, a naukowcy przedstawią jej konkretne komunikaty w języku migowym. W przypadku języków fonicznych badanie byłoby dość proste, bo komunikat wystarczyłoby np. odtworzyć z głośnika. Osoba głucha będzie musiała spoglądać na mały ekranik z wyświetlanymi komunikatami migowymi, a naukowcy sprawdzą reakcje jej mózgu na docierające sygnały.

Uczony podkreśla, że język migowy długo nie był uznawany za pełnowartościowy sposób komunikacji. *” Za w pełni rozwinięte języki uznawano jedynie języki foniczne. Dlatego pokazanie, jakie podłoże mózgowie ma komunikacja migowa, będzie miało znaczenie dla wykazania jej złożoności i równorzędności względem języka fonicznego. Chodzi o udowodnienie, że nie jest ona czymś gorszym, ale czymś innym” - podkreślił rozmówca*

Przez to, że wciąż bardzo mało wiadomo o komunikacji głuchych, bardzo trudno jest np. opracować programy nauczania dla tych osób, czy też nauczyć osoby słyszące płynnie migać. *”Wielu słyszących tłumaczy języka migowego tworzy za pomocą znaków migowych proste kalki zdań polszczyzny fonicznej. Częstym błędem jest niedostateczne opanowanie złożonego systemu klasyfikatorów. Z punktu widzenia osoby głuchej komunikatu odwzorowującego gramatykę polszczyzny fonicznej nie można zrozumieć” - zaznaczył uczony.*

Dr Rutkowski na swoje badania otrzymał 100 tys. złotych od Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Prace poprowadzi wraz ze specjalistami z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego. *”Przyznane nam środki posłużą do przeprowadzenia badania pilotażowego. Liczę, że jeśli dobrze dobierzemy bodźce, które zaprezentujemy głuchym, to uda się uzyskać ciekawe wyniki. Wtedy postaramy się utworzyć międzynarodowe konsorcjum i wystąpić o grant, który pozwoliłby szerzej i dokładniej zbadać neurobiologiczne podstawy komunikacji migowej” - zapowiedział dr Rutkowski.*

Źródło: <http://www.naukawpolsce.pap.pl>

<https://laboratoria.net/aktualnosci/17034.html>

13-04-2026

[Mity na temat epilepsji](#)

Atak epilepsji nie zawsze przebiega tak samo.

13-04-2026

Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie

Wynika z danych naukowców unijnego programu obserwacji Ziemi Copernicus.

13-04-2026

Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu

Może trzykrotnie zwiększać ryzyko uszkodzenia wątroby.

13-04-2026

W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja

Zamiast zalecać szukanie pomocy.

13-04-2026

Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u...

Sugerują badania opublikowane przez pismo „Neurology”.

13-04-2026

Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne

Naukowiec przewiduje, czy w przyszłości uda się utrudnić kradzieże.

13-04-2026

Ruszyła Akademia Energii Jądrowej

Pilotażowy program edukacyjny Polskich Elektrowni Jądrowych.

13-04-2026

Neurolog w Światowym Dniu Choroby Parkinsona

Chorych będzie coraz więcej

Informacje dnia: [Mity na temat epilepsji](#) [Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie](#) [Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu](#) [W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja](#) [Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u seniorów](#) [Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne](#) [Mity na temat epilepsji](#) [Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie](#) [Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu](#) [W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja](#) [Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u seniorów](#) [Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne](#) [Mity na temat epilepsji](#) [Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie](#) [Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu](#) [W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja](#) [Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u seniorów](#) [Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne](#)

Partnerzy